

СОЦІАЛЬНА РОБОТА В СФЕРАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Здоров'я і благополуччя – це універсальні гуманітарні цілі, які сьогодні розглядаються в якості основних прав людини, ключових складових справедливого гуманітарного, економічного і соціального розвитку, а також ресурсу повсякденного життя.

Здоров'я є важливою цінністю будь-якої нації або народності. Трансформація патології населення Землі призвела до того, що більшість інфекційних хвороб, які становили основну причину смертності населення світу раніше, поступилися своїм місцем «мовчазним вбивцям ХХ століття» – хронічним захворюванням. До них відносять хвороби системи кровообігу, злоякісні новоутворення, травми, психічні розлади, наркоманію, туберкульоз і СНІД. Така ситуація збереглася і на початку третього тисячоліття.

За визначенням ВООЗ, здоров'я – це «стан повного фізичного, душевного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних вад». Становлення соціальної роботи у сфері здоров'я зумовлено погіршенням здоров'я населення, необхідністю вирішення проблем медичного і соціального характеру на якісно новому рівні.

Соціальна робота в системі охорони здоров'я – це система заходів, спрямованих на забезпечення збереження і розвитку оптимальної працездатності та соціальної активності людей з інвалідністю, сприяння здоровому способу життя громадян.

У багатьох країнах світу соціальна робота стала невід'ємним компонентом сфери охорони здоров'я, в межах якої соціальний працівник проводить соціальний захист пацієнтів через систему соціального страхування, надає психологічну підтримку, проводить рекреаційну роботу.

Соціальна робота в європейських країнах має широкий спектр застосування. Соціальні працівники в цих країнах вирішують такі завдання: надання первинної психологічної допомоги жінкам, які народжують дітей з вадами розвитку, консультування їх з правових питань; медико-соціальна робота; психологічна підтримка і консультування з правових питань осіб, які зазнали шкоди для свого організму з боку інших осіб, зазнали каліцтва тощо; психологічна підтримка людей похилого віку в стаціонарному закладі охорони здоров'я; організація рекреаційної роботи для дітей; соціальне страхування на випадок хвороби; організація спеціальних соціальних програм для особливих категорій пацієнтів – онкохворих, інвалідів тощо.

З погляду соціальної роботи, хвороба не є медичним феноменом. Це соціальний феномен. Хвороба впливає не тільки на хворого, але й на його оточення. Соціальна ситуація й інтервенції мають більш соціальний, ніж медичний характер.

Профілактика виникнення і розповсюдження захворювань, ефективна боротьба з ними неможливі без активного виявлення та усунення соціальних факторів. На сьогодні ця робота в Україні фактично покладена на медичних працівників, які, на жаль, не мають певних знань із соціальної роботи і необхідного часу. Значна частина робочого часу сімейного лікаря присвячена вирішенню соціальних, а не тільки медичних проблем хворих.

Найактуальнішою проблемою сьогоднішнього дня є не тільки хронічні захворювання, а й поява нових епідемій, з якими людство ще не стикалося. Боротьба з їх розповсюдженням напряду залежить не тільки від стану системи охорони здоров'я конкретної країни, але й інших факторів: економічної і політичної ситуації, рівня добробуту в країні, соціальної політики держави, наявності розвиненої системи соціального реагування.

Міністерство соціальної політики України вживає невідкладних заходів щодо запобігання поширенню коронавірусної інфекції під час організації роботи закладів і установ системи соціального захисту населення, служб у справах дітей, закладів соціального захисту дітей, реабілітаційних центрів тощо.

Особлива увага приділяється роботі з найбільш незахищеними категоріями населення – громадянами похилого віку та дітьми. Зокрема, необхідно організувати систематичне відвідування одиноких громадян похилого віку, осіб з інвалідністю з метою забезпечення їх усім необхідним та мінімізації їх переміщення в публічних місцях, а також організації за потреби надання їм медичної допомоги.

Все це підтверджує важливість розвитку соціальної роботи у сфері охорони здоров'я.